

Երեմի. Է. Ս. — Գերեզմանք.	241
Ալիշան. Է. Ղ. Մ. — Աղջալոյս և Արեւելք լուսաւորութեան շայտը.	246
ՍԱՐԻԱՆ. Է. Ս. — Համղէս մատնագրական.	250
Երեմի. Է. Ս. — Հայ բժշկարանը.	255
ՆՈՒՐԻՆԻԱՆ. Է. Մ. Վ. — Ժամանակակից Յիշատակարանը.	257
ՍԱՐԻՆԱՆ. Է. Ս. — Մագնիսական քուն.	263

Թ. Գ. Մ. — Հայ Մեծատուները.	267
ԳՈՄԻՏԻՍ ԷԼԵԻՄԵՆՍ. — Տեղեկութիւն ի վերայ Ամմասփրիկի Սուրբ վանոց.	273
ՅՈՎԱԿԻՄ ԺԻՍԱԳՈՋԱՆ. — Իմպէտ Տիրեւորը. Թարգմ.	278
Է. Ն. ՏԻՐԱՅՈՒՅԵԱՆ. — Գիտական.	282
Երեմի. Է. Ս. — Հաճեալ Հաճեալ.	284

ԺԱՄԱԼՆԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ*

62. Գահիրէի ժողովրդական «Արշալոյս» թերթը (թիւ 163) գեղեցիկ գրութեամբ մը հրատարակած է Ն. Վսեմ. Պօղոս փաշա Նուպարի կենսագրութիւնը և կենդանագիրը, հնարագէտ փաշային ինքնալարծ արօրի պատկերը: Այդ յօդուածը կը յանձնէր ընթերցատիրաց ուշադրութիւնը:

63. Փարիզու «Համալսարան» ուսումնական լուրջ թերթը իր վերջին պրակով (թիւ 11-12) կը հրատարակէ հետեւեայնս: — «Համալսարան»ին առթիւ երբ այս ամսաթիւները հրատարակելու ձեռնարկեցինք ուրիշ որ եւ Նիւթական միջոց լուսնիքը, եթէ ոչ երկու ուսանողներու խիստ անձուկ պիտուեն: — Այնպէս որ մեր սեպհական ոյծերով յաջողեցանք թէեւ «ընդմիջել» ռակայն մաքողնապէս հրատարակել «Համալսարան»ի 12 թիւերը ունենալով մեր մասնաւոր տառերը և վերջի վերջոյ մեր Տպարանը: Մեր յաջողութիւնը, — որ կը կայանայ լոկ մեր սիրելի հայ երիտասարդներուն ու ինքնագրագոյնով զբաղողներու օգտակար ըլլալու բաղձանքին մէջ, — իր ապահով երեւոյթները կը ստանան, այն պահունքը որ սիրելի Ընկեր, ՅՈՎԱՆ. ՏԱԽԱՐԵ ծանր թռքայտով մը Փարիզը կը թողարդ ու Ալէքրիայի մէջ անպատելի կերպով կը հետաքրքար այս կեանքին: — Կորուսար մեծ էր՝ եթէ ոչ այնքան Նիւթական լայն բարոյութիւն բարոյապէս՝ հզօր խանդով մը սկսուած այս ձեռնարկին մէջ: Մնացած միտակ, ռակայն չվարենցայ բնաւ, հակառակ ստանձնուած գործին ծանրանաւոր պահանջներուն, զայն առաջ մղել չգէ. զեւելով որ եւ խոչընդոտի որ եւ զհօգողութեան առջեւ: — Հիմնելով Փարիզի մէջ միակ շայկական Տպարանը, — սպասելով բնականաբար ծանօթ ու անձնօթ յաջողութիւններու զայն առաջնակարգ հաստատութիւն մը դարձնելու, — փափաքեցայ զերեւութիւնը ընծայել Փարիզի մեծան հետզհետէ կարեւորութիւն ստացող հայ կեդրոնի մը մէջ, հոն ուսանացող մեր ազգային մասնաւորական կեանքի յարձանգներուն, ու կը տեսնեմք աչքի առջեւ ունենալով

այն կարգ մը հրատարակութիւնները որոնք լոյս տեսնել պիտած են մեր հաստատութիւնէն, թէ Թարգմար անգլիացի համալսարան մը մասնակարծ եմ: — Այսպէս՝ մէկ կողմէ նոր ձեռնարկի մը՝ օգտարար ձեռնարկի մը ինչ պատճառած ծանրութիւնը, միւս կողմէ ընկերոյն յանկարծակի մահուամբ առանձին միտք և երրորդ կողմէ մը ուսումնարան շարունակութիւնը ինչ կը ստիպեն, խնդրել իմ սիրելի «Համալսարան»ին ազնիւ ընթերցողներէն, որ ինչ չնորհէն մէկ քանի մանուկ արձակուրդ մը խոստանալով ասոր փութարէն Բ. յըջանին «Համալսարան»ը դարձնել աւելի ճոխ, զայն զարգարելով բազմակողմանի նիւթերով: — Այս առթիւ կը խնդրեմք մեր ազնիւ Բաժանորդներէն որ հաճին մեզ իմացնել բաժանորդագրութեան, այն կամ ոչ շարունակութիւնը Բ. Ներջանին համար:» (ՄԻՍԱԲ ՊԱՆՏԱՐԱՆԱՆ)

Փափագելի է որ հայ մանուկ ծաւալման և զիտութեան զարգացման՝ այսպիսի անձնանիւ էր եռանդուն գործիչի մը ամէն տեսակ քաջակութիւն չի զլացուի:

† ՄԱՀԱՋԴ

Ստեփան Էջմեմ գերազանցեալ Արեւելեան քաղաքի, ալուկերու Բարիքու Մարտոն զբոսորդի, 66 տարեկան հասակին մէջ կը հաճէր Աղաթեմի թաղ, որուն քանակաւ պատկառելի համարուէն զբնութեւն:

Վախճանք ի բրաթեայ կարագեան Տեւեման. ոչ այնքան մեծ գրագետ մըն էր. «Յատերմարտ», «Դիմակ», «Արքի» բերելու մեզ հրատարակած է ինքնագիր յօդուածներ եւ բացթողմանքներ:

ՄԱՏՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԳՐԱՅ Գ. Պրակ. Հրատարակել Ս. Դանթան. Կ. Պալիս. ապ. Մ. Սարգեան. 1901: Գրին է 3 շրջ: Մի և նոյն ապարանէն լոյս տեսած է Ս. Արթիւնի հրատարակութեանց «Յայտարար» յ:

Երեմի ՈՒ ՎԵՐԵՐ: Գրեց Ա. Խաճկեան Աղեքսանդրապոլ. 1898: Գրին է 10 կողմ: